

แนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

Guidelines on providing sex education from parents to their teenage children in Phranakhon Si Ayutthaya province

วิลาลักษณ์ ปุรัตติภาค (Wilaluck Purattipak)**

วรรณิ์ เนียมหอม (Wannee Niamhom)***

วีรฉัตร สุปัญโญ (Weerachat Soopunyo)***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.ระดับความต้องการเรียนรู้และระดับการได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2.ระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3.แนวทางสำหรับพ่อแม่ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน 1. การศึกษาระดับความต้องการของลูกวัยรุ่นในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ และการศึกษาระดับของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่ม 1 คือ ลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสะดวก จำนวน 385 คน และ กลุ่ม 2 คือ พ่อหรือแม่ที่มีลูกวัยรุ่นทั้งเพศหญิงหรือเพศชาย โดยลูกกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โดยเป็นพ่อแม่ของกลุ่มลูกวัยรุ่นตามกลุ่ม 1 สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสะดวก จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอน 2 ศึกษาแนวทางสำหรับพ่อแม่ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

* บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่งานวิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(This article is the part of the Master's thesis : Guidelines on providing sex education from parents to their teenage children in Phranakhon Si Ayutthaya province)

** นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาศาสตร์มนุษยและชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, Email: p_vilaluck@hotmail.com

(A Graduate student of Department of Human and Community Resource Development, Faculty of Education and Faculty Development, Kasetsart University, Kamphangsan Campus) Email: p_vilaluck@hotmail.com

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์,

(The thesis advisor)

โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. ลูกวัยรุ่นมีความต้องการในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.83) แต่การได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.22$, S.D.=1.18) 2. การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.77) 3. แนวทางสำหรับพ่อแม่ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น มีดังนี้ 1) พ่อแม่ควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกตั้งแต่ลูกยังเด็กหรือก่อนเข้าสู่วัยรุ่น โดยการพูดคุยด้วยท่าทีที่เป็นกันเอง รับฟัง เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาให้ลูก 2) พ่อแม่ควรสอดส่องดูแลพฤติกรรม การเข้าถึงสื่อต่างๆ ของลูก คอยแนะนำ ตักเตือนและสอนลูกเป็นระยะๆ 3) พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็นต้นแบบให้ลูกยึดเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตาม 4) ควรมีความร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการสอนเรื่องเพศศึกษา

Abstract

The purposes of this research are to study 1. levels of teenagers' needs and receive on sex education from their parents, 2. levels of sex education providing to teenage children, 3. to suggest guidelines for parents to provide sex education to suit their teenage children's needs in Phranakhon Si Ayutthaya province. The research methodology is divided into two steps: 1) to study levels of teenagers' needs on sex education from their parents and study levels of sex education providing to teenage children, there were 2 sample groups. Group 1 samples is selected from 385 teenagers who were studying in Matthayom 1 to 3 at schools under Phranakhon Si Ayutthaya Secondary Education Service Area from October 2012 to March 2013 by convenience Sampling. Group 2 samples is selected from 385 fathers or mothers who had teenage daughters or sons who were studying in Matthayom 1 to 3. They were to the fathers or mothers of the teenagers in Group 1 by convenience Sampling. The research instrument used is a five-rating scale questionnaire. The statistical tools used for data analysis are percentage mean and standard deviation; 2) to suggest guidelines for parents to provide sex education to suit their teenage children's needs by focus group. Focus group participants are 7 persons by purposive sampling. Data analysis are the content analysis technique.

The studies were found that 1. The overall sex education needs of teenage children was at the high level ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.83) and the overall sex education that teenage children receive was at the moderate level ($\bar{X}=3.08$, S.D.=0.81) 2. The overall sex education provision of parents to their teenage was at the moderate level ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.77) 3. approach to sex education provision of parents to their teenage children should 1) Parents should educate their children about education. From childhood to adolescence By talking in a friendly manner,

listening as a consultant and helping solve problem for children. 2)Parents should monitor their children's media exposure, counsel, and teach children periodically. 3)Parents should be role models. To be the prototype for the bracket as an example to follow. 4)Collaborate between home and school in sex education.

บทนำ

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ภาวะทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จึงนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงต่อของวัยเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัยรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเอง และบุคคลรอบข้าง หากกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมบรรเทาปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น และเป็นทั้งแรงผลักดันและแรงกระตุ้นให้พัฒนาการด้านอื่นๆ เป็นไปด้วยดี (วัยรุ่นคืออะไร, 2560) แต่หากไม่ได้รับความเข้าใจอาจทำให้การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่นส่งผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของวัยรุ่นด้วย ประกอบกับฮอร์โมนเพศที่แปรปรวนและภาวะที่มากขึ้น ทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์และพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป (เข้าใจใส่ใจวัยรุ่น, 2560) ซึ่งสังคมไทยหรือพ่อแม่บางครอบครัวยังไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเรื่องเพศ จึงไม่มีการพูดคุย ชี้แนะหรือสอนให้ลูกเข้าใจ เพราะอาจมีความเชื่อว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่สมควรเปิดเผยหรือพูดคุยและเป็นเรื่องไม่เหมาะสมหากจะนำมาเป็นหัวข้อสนทนา พ่อแม่จึงไม่กล้าชี้แนะ ขัดเกลาหรือทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษากับลูกเพราะกลัวว่าจะเป็นการกระตุ้นให้ลูก อยากรู้ อยากลองหรืออาจเป็นการชี้โพรงให้กระรอก

จากสถิติการคลอดในประเทศไทย พบว่าในปี 2556 มีจำนวนการคลอดทั้งหมด 748,067 ราย เป็นการคลอดจากผู้ที่มียุติต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 125,371 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.8 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.9 ในปี 2547 เมื่อคิดเป็นอัตราการคลอดของหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงในช่วงอายุดังกล่าว 1,000 คน มีการตั้งครรภ์เท่ากับ 51.2 ซึ่งสูงเป็นอันดับ 2 ในอาเซียน และสูงเป็น 13 เท่าของสิงคโปร์ ที่มีอัตราตั้งครรภ์ 4 ต่อ 1,000 นอกจากนี้จำนวนการคลอดซ้ำในกลุ่มวัยรุ่นยังสูงถึงร้อยละ 12.2 เพิ่มจากร้อยละ 11 ในปี 2553 ปัญหาที่ตามมาคือการทำแท้งผิดกฎหมาย ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทยปี 2556 โดยสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย พบว่าสัดส่วนการทำแท้งในกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีถึง ร้อยละ 28.1 ของผู้ป่วยที่ทำแท้งในสถานพยาบาล ซึ่งแน่นอนว่าการทำแท้งนอกสถานพยาบาลต้องสูงกว่านี้หลายเท่า ทั้งนี้จากข้อมูลพบว่าแม่วัยรุ่นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจและ ร้อยละ 30 นำไปสู่การทำแท้ง ในจำนวนนี้มี ร้อยละ 10 ที่ลูกในโรงพยาบาลที่คลอด และยังพบว่าแม่วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความเครียด มีภาวะซึมเศร้า ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของแม่และเด็ก และยังพบว่าลูกคลอดก่อนกำหนดและมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ถึง ร้อยละ 18 อีกทั้งพ่อแม่วัยรุ่นมักมีปัญหาและลงเอยด้วยการหย่าร้าง ที่สำคัญยังขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งจากข้อมูลในปี 2556 พบว่า ร้อยละ 32 ต้องออกจากการศึกษา จึงเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นที่คลอดปีละกว่า 100,000 คน ส่วนใหญ่ต้องหยุดเรียนและไม่สามารถกลับไปเรียนต่อได้ โดยข้อมูลจากสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา รายงานว่าอัตราการออกจากโรงเรียน

ด้วยเหตุดังกล่าวในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2548-2555 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.9 เป็น 2.7 กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น เพิ่มจากร้อยละ 5.1 เป็น 6.2 และกลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย จากร้อยละ 4.2 เป็น 6.5 แม้ว่าสถิติล่าสุดในปี 2557 พบว่าอัตราการตั้งครรภ์ในแม่วัยรุ่นมีแนวโน้มลดลง คืออยู่ประมาณ 48 ต่อ 1,000 ราย เทียบกับปี 2556 ที่มีอัตรา 51 ต่อ 1,000 ราย แต่กลับพบว่าโรคติดต่อจากการมีเพศสัมพันธ์กลับเพิ่มขึ้น 2 เท่า ซึ่งสะท้อนว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังมีความเสี่ยง ยังไม่มีความรู้เรื่องการป้องกันที่ถูกต้องปลอดภัย (จิราภรณ์ อรุณากูร, 2559) ในส่วนของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2558 ยังพบว่าอัตราการคลอดของหญิงอายุ 15-19 ปี สูงเป็นอันดับที่ 21 ของประเทศ คิดเป็นอัตรา 51.1 : 1,000 คนของหญิงอายุ 15-19 ปี (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์, 2559)

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า วัยรุ่นปัจจุบันมีความเสี่ยงในการก้าวผ่านช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อเป็นอย่างยิ่ง ระหว่างทางที่ต้องก้าวไปเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของครอบครัวรวมถึงสังคม จำเป็นที่ต้องมี พ่อแม่ ปรึกษาปรึกษาไปอย่างมั่นคงและปลอดภัย เพื่อช่วยให้ก้าวผ่านได้อย่างภาคภูมิใจ สิ่งใดที่เป็นข้อมูลจำเป็น เป็น ข้อมูลที่เขาคือต้องการควรให้ได้รับอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของเขา หากวัยรุ่นสามารถดำเนินชีวิตในช่วงเวลานี้ได้อย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จตามขั้นตอนพัฒนาการของวัยรุ่น เขาก็จะเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ได้อย่างดี มีความสุข ยอมรับตนเองและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาระดับความต้องการของลูกวัยรุ่นในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ ระดับของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่น และนำเสนอแนวทางสำหรับพ่อแม่ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัวและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของลูกวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่
2. เพื่อศึกษาระดับของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อนำเสนอแนวทางสำหรับพ่อแม่ ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอน 1 การศึกษาระดับความต้องการของลูกวัยรุ่น และระดับของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่พ่อแม่ให้แก่ลูกวัยรุ่น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอน 1 ประกอบด้วย ประชากร 2 กลุ่ม

ประชากรกลุ่ม 1 คือ ลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 17,437 คน

ประชากรกลุ่ม 2 คือ พ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 17,437 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอน 1 ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 1 คือ ลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 385 คน โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1967, อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2555 : 45) ซึ่งคำนวณได้ 392 คน และเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง 28 คน รวมเป็น 420 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสะดวก เมื่อทำการแจกแบบสอบถาม พบว่าได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 385 คน

กลุ่มตัวอย่างกลุ่ม 2 คือ พ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 385 คน ซึ่งกำหนดจำนวนตามลูกวัยรุ่นที่เป็นพ่อหรือแม่ของกลุ่มลูกวัยรุ่นตามกลุ่ม 1 โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1967, อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2555 : 45) ซึ่งคำนวณได้ 392 คน และเพิ่มกลุ่มอย่าง 28 คน รวมเป็น 420 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสะดวก เมื่อทำการแจกแบบสอบถาม พบว่าได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 385 คน

ขั้นตอน 2 การนำเสนอแนวทางสำหรับพ่อแม่ ในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประชากร คือ พ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อหรือแม่ของลูกวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ยินดีและสะดวกในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาขั้นตอน 1 มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่ง 2 ฉบับ ดังนี้

แบบสอบถามสำหรับลูกวัยรุ่น ประกอบด้วย 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อ
- ตอนที่ 2 การได้รับความรู้และความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 42 ข้อ
- ตอนที่ 3 วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ จำนวน 9 ข้อ
- ตอนที่ 4 ท่าทีที่พ่อแม่แสดงออกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- ตอนที่ 5 ปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 7 ข้อ
- ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการให้ความรู้ เรื่องเพศศึกษา :

จำนวน 1 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับพ่อแม่ ประกอบด้วย 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อ
- ตอนที่ 2 เนื้อหาในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 42 ข้อ
- ตอนที่ 3 วิธีการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 9 ข้อ
- ตอนที่ 4 ท่าทีที่แสดงออกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- ตอนที่ 5 ปัญหา/อุปสรรคในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา จำนวน 7 ข้อ
- ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา : จำนวน 1 ข้อ

3. การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาและข้อคำถาม ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับลูก เท่ากับ .83 และค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามสำหรับพ่อแม่ เท่ากับ .82 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับลูกวัยรุ่นและ พ่อแม่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มละ 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำค่าที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของคอนบราค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับลูก เท่ากับ .95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับพ่อแม่ เท่ากับ .85

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มลูกวัยรุ่นกำหนดการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 420 ชุด ได้คืนกลับมา 385 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 91.67 โดยให้บุคลากรผู้รับผิดชอบด้านงานอนามัยโรงเรียน ทั้ง 10 โรงเรียน ดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน 1 คน จะได้รับแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

กลุ่มพ่อแม่ กำหนดการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 420 ชุด ได้คืนกลับมา 385 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 โดยให้บุคลากรผู้รับผิดชอบงานเวชปฏิบัติครอบครัวของโรงพยาบาลในพื้นที่ทั้ง 9 อำเภอ ดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพ่อหรือแม่ 1 คน จะได้รับแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลระดับความต้องการในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาของลูกวัยรุ่น และระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มด้วยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นลูกวัยรุ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 15 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเห็นว่าการสอนเพศศึกษามีความจำเป็นมาก โดยบุคคลที่เหมาะสมในการสอนเพศศึกษา คือ ครู และมีความเห็นเกี่ยวกับความถี่ในการสอนเพศศึกษาของพ่อแม่ คือ สอนบางครั้งเมื่อมี

โอกาส ส่วนบุคคลที่ถูกปรึกษาเรื่องเพศศึกษา คือ เพื่อน และลูกวัยรุ่นมีความถี่ในการปรึกษาเรื่องเพศศึกษากับพ่อแม่ คือ ปรึกษาบางครั้งเมื่อมีปัญหา

1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพ่อหรือแม่ ส่วนใหญ่มีสถานะในครอบครัวเป็นแม่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง เห็นว่าการสอนเรื่องเพศศึกษามีความจำเป็นมาก เห็นว่าบุคคลที่เหมาะสมในการสอนเพศศึกษาให้แก่ลูก คือ พ่อแม่ ความถี่ที่พ่อแม่สอนเพศศึกษาให้แก่ลูก คือ สอนบางครั้งเมื่อมีโอกาส และความถี่ที่ลูกมาปรึกษาเรื่องเพศกับพ่อแม่ คือ ปรึกษาบางครั้งเมื่อมีปัญหา

2. ระดับความต้องการเรียนรู้และการได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ของลูกวัยรุ่น

2.1 ความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 รองลงมาด้านท่าทีที่แสดงออกในการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และด้านวิธีการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47

2.2 การได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 รองลงมาด้านท่าทีที่แสดงออกในการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการเรียนรู้และการได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ของลูกวัยรุ่น

(n = 385)

การได้รับความรู้และความต้องการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา	ความต้องการเรียนรู้			ความรู้ที่ได้รับ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	3.71	0.73	มาก	3.38	0.73	ปานกลาง
2. ด้านวิธีการให้ความรู้	3.47	0.94	ปานกลาง	2.99	0.95	ปานกลาง
3. ด้านท่าทีที่แสดงออกในการให้ความรู้	3.70	0.83	มาก	3.27	0.78	ปานกลาง
4. ด้านปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้	-	-	-	2.66	0.78	ปานกลาง
รวม	3.63	0.83	มาก	3.08	0.81	ปานกลาง

3. ระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่แก่ลูกวัยรุ่น

ระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 รองลงมาด้านวิธีการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และด้านปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่แก่ลูกวัยรุ่น

(n = 385)

การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา	การให้ความรู้		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	3.71	0.74	มาก
2. ด้านวิธีการให้ความรู้	3.51	0.73	มาก
3. ด้านท่าทีที่แสดงออกในการให้ความรู้	3.45	0.67	ปานกลาง
4. ด้านปัญหา/อุปสรรคในการเรียนรู้	2.65	0.93	ปานกลาง
รวม	3.33	0.77	ปานกลาง

4. แนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่น

โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่น ดังนี้

ด้านเนื้อหา

1. พ่อแม่ควรสอนความรู้เรื่องเพศและแนะนำการปฏิบัติตัวในด้านต่างๆที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติตัวของลูกตั้งแต่ลูกยังเด็กหรือก่อนเข้าสู่วัยรุ่น

2. เรื่องที่ควรสอน เช่น เรื่องอวัยวะและความแตกต่างของเพศ หน้าที่ตามเพศของแต่ละเพศ การแสดงพฤติกรรมทางเพศ ขอบเขตการคบเพื่อนต่างเพศและแฟน ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ วิธีการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคทางเพศสัมพันธ์

ด้านวิธีการสอน

1. พ่อแม่ควรสอนเรื่องเพศอย่างเปิดเผยไม่ปิดบัง ให้ข้อมูลที่เป็นจริงตามสถานการณ์ปัจจุบัน

2. คอยสังเกตพฤติกรรม สอดส่องการดูสื่อต่างๆของลูกและสอบถามหรือสอนลูก เป็นระยะ

3. ใช้วิธีการตักเตือนและให้คำแนะนำเมื่อลูกเกิดพฤติกรรมเสี่ยง

4. ควรร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการสอนเรื่องเพศศึกษา

5. พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดี

ด้านท่าทีที่แสดงออก

1. พ่อแม่ควรมีเวลาใกล้ชิดลูก รับฟังปัญหา ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาพร้อมกับลูก

2. แสดงท่าทีที่นุ่มนวล เป็นกันเองไม่ดูตำหนิในการพูดคุยและให้คำปรึกษา

3. เก็บปัญหาหรือเรื่องที่ลูกปรึกษาเป็นเรื่องส่วนตัวระหว่างพ่อแม่กับลูกไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นรู้

สรุปและอภิปรายผล

1. ลูกวัยรุ่นมีความต้องการในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม จึงต้องการหาความรู้หรือคำตอบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เกิดแรงขับในการค้นหาคำตอบด้วยรูปแบบที่ต่างๆ กันไป สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรัชย์ อินทรประเสริฐ และคณะ (2543) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่เร้าใจให้เกิดความต้องการทางเพศ ซึ่งนำไปสู่ความต้องการรับข้อมูลความรู้หรืออยากรู้ อยากเห็นมากยิ่งขึ้น และพบว่าความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ลูกวัยรุ่นได้รับจากพ่อแม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพ่อแม่มีเวลาให้กับลูกน้อย เนื่องจากพ่อแม่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ซึ่งมีผลต่อการบริหารจัดการเวลาของพ่อแม่ เวลาในการทำงานของพ่อแม่หรือเวลาพักผ่อนอาจไม่ตรงกับเวลาของลูก ทำให้ไม่ได้มีเวลาร่วมกัน ไม่มีเวลาที่จะพูดคุยหรือสอนลูกในเรื่องเพศศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ลูกมีความต้องการที่จะให้พ่อแม่สอน สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ แอดสกุล (2540) ที่กล่าวว่าพ่อแม่ต้องมีเวลาให้กับลูกเสมอเพราะเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับลูกทุกคน พ่อแม่ควรตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อลูกๆ ด้วยการแบ่งเวลาให้เหมาะสม ถึงแม้ว่าพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านก็ตาม เวลาที่ให้กับลูกเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะเวลาเป็นสื่อที่บอกให้ลูกรู้ว่าพ่อแม่รักได้ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูกไม่ได้ทอดทิ้งเขา การให้เวลาแก่ลูกนั้นทำให้มีโอกาสใกล้ชิดกัน พูดคุยปรึกษาหารือกัน หรือบางครั้งอาจเป็นโอกาสที่ได้รับฟังปัญหาของลูกทำให้พ่อแม่ได้ช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาให้แก่ลูกได้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ วณัญญา แก้วแก้วปาน (2560) ที่กล่าวถึงลักษณะของครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปู่ย่าตายายกับลูกหลาน หรือปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่กับลูกด้วยการใช้เวลาในการสนทนาพูดคุยกันอยู่เสมอแสดงออกถึงความรักใคร่ปรองดอง ความห่วงใยซึ่งกันและกันรวมถึงการปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น และยังสอดคล้องกับ ณัฐนันท์ ศิริเจริญ (2557) ที่กล่าวว่า “สื่อบุคคล” ที่มีความใกล้ชิด กับเยาวชนนักศึกษาเป็นอย่างมาก ถือเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะสามารถโน้มน้าวจิตใจ ให้ความรู้ เสริมสร้างทักษะ ของเยาวชนได้เป็นอย่างดี นั่นก็สามารถกล่าวได้ว่าพ่อแม่ซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับลูกมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก

2. ระดับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของพ่อแม่แก่ลูก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะพ่อแม่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การสอนเรื่องเพศศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก และคิดว่าพ่อแม่ควรเป็นคนสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกเองเนื่องจากพ่อแม่เป็นผู้ใกล้ชิดและลูกให้ความเคารพ พ่อแม่สามารถให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่นได้ดีที่สุด และเป็นการสนองความต้องการอยากรู้อยากลองตามวัย ทำให้ลูกเข้าใจเรื่องเพศศึกษาได้ถูกต้อง จะได้ไม่หลงเชื่อผิดๆ หรือเกิดความเข้าใจผิดในเรื่องเพศ เป็นการช่วยลดความอยากรู้อยากลองหรือลองผิดลองถูกในเรื่องเพศ โดยปราศจากหลักการที่ถูกต้องได้ ทำให้ปัญหาหรือข้อข้องใจต่างๆ ลดน้อยลงและโดยเฉพาะถ้าลูกวัยรุ่นได้เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้องจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศให้กับลูกเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของ กระทรวงสาธารณสุข (2556) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวไทย ที่กล่าวว่าบิดามารดาสามารถที่จะสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรได้เพราะเป็นหน้าที่ในการสอนบุตรโดยตรง สอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพร เบญจผลพิทักษ์ (2551) ที่กล่าวว่าพ่อแม่ตระหนักรู้ว่าการให้ความรู้เรื่องเพศนั้นเป็นหน้าที่ของพ่อแม่

3. แนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของลูกวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ 1) พ่อแม่ควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก ตั้งแต่ลูกยังเด็กหรือก่อนเข้าสู่วัยรุ่น โดยการพูดคุยด้วยท่าทีที่เป็นกันเอง ระวัง เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาให้ลูก 2) พ่อแม่ควรสอดส่องดูแลพฤติกรรม การเข้าถึงสื่อต่างๆ ของลูก คอยแนะนำ ตักเตือนและสอนลูกเป็นระยะๆ 3) พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็น ต้นแบบให้ลูกยึดเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตาม และ 4) ควรมีความร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการ สอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูกวัยรุ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ มธรรดา เจริญทวีทรัพย์ (2545) ที่กล่าวถึง แนวทาง ในการสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมกับวัยรุ่น คือ การสอนโดยพ่อแม่ก็ทั้งสอดคล้องกับ กระทรวงสาธารณสุข (2556) ที่กล่าวถึงการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวนั้นควรให้มีการสื่อสารเรื่องเพศตั้งแต่เด็ก โดยควรเริ่มสอน ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการเข้าสู่วัยรุ่น พ่อแม่ควรหาความรู้เพิ่มเติมเสมอและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ บุตร และยังสอดคล้องกับ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ (2551) ที่กล่าวว่า บิดามารดาควรเริ่มพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้ง่ายต่อการสื่อสาร เช่น เริ่มเมื่อก่อนที่บุตรจะเริ่มมีกิจกรรมทางเพศ หรือเริ่มเมื่อมีบุตรเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายซึ่งอายุเฉลี่ย ประมาณ 10-12 ปี นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ แอดสกุล (2540) ที่กล่าวถึงครอบครัวที่มีคุณภาพจะ ช่วยลดปัญหาสังคมให้น้อยลงโดยพ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก เช่น เรื่องระเบียบวินัยการใช้เหตุผล เป็นคนดีมีศีลธรรม เมื่อลูกได้เห็นได้สัมผัสกับแม่แบบที่ดีมีคุณภาพ ลูกๆก็จะค่อยๆซึมซับรับไปปฏิบัติตามโดยไม่ รู้สึกตัวซึ่งเท่ากับการเป็นการขัดเกลาโดยทางอ้อมให้แก่ลูกนั่นเอง และยังสอดคล้องกับ มธรรดา เจริญทวีทรัพย์ (2545) ที่กล่าวถึง ความร่วมมือจากโรงเรียน ในการให้ความรู้เรื่องเพศและแก้ปัญหาในวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. แนวทางที่เกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่น ควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมให้พ่อแม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการ ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูก เพื่อลดความเสี่ยงในพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อน วัยอันควร การติดโรคทางเพศสัมพันธ์การตั้งครรภ์ในวัยเรียน

2. พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในวัยรุ่น ควรให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่ลูกตั้งแต่ลูกยังเด็กหรือก่อนเข้าสู่วัยรุ่น โดยการพูดคุยด้วยท่าทีที่เป็นกันเอง ระวัง เป็นที่ปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาให้ลูก พ่อแม่ควรสอดส่องดูแล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของเด็กวัยรุ่น เพื่อทราบการรับรู้เรื่องเพศของ วัยรุ่นและนำแนวทางมาแก้ปัญหาปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

2. ควรศึกษาแนวทางการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากพ่อแม่สู่ลูกวัยรุ่นในพื้นที่อื่นเพื่อต้องการ ทราบแนวทางการรู้เรื่องเพศศึกษาในพื้นที่นั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย. (2556). รายงานการศึกษาวัย เรื่อง การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

ไทย. เข้าถึงเมื่อ 13 มกราคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://rhold.anamai.moph.go.th/all_file

เข้าใจใส่ใจวัยรุ่น. (2560). เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

<http://www.factsforlifethai.cf.mahidol.ac.th/teenager/support04.php>

จิราภรณ์ อรุณากูร. (2559). ชีวิตคุณภาพ. เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

<https://www.matichon.co.th/news/32339>

ณัฐนันท์ ศิริเจริญ. (2557). “การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้และเสริมทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต

ในระดับเชิงลึกของเยาวชนไทยจากสามองค์ประกอบหลัก.” Veridian E-Journal Silpakorn

University ปีที่ 7, ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม): 322-341.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. กรุงเทพฯ:

บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

มธุรดา เจริญทวีทรัพย์. (2545). “แนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว.” วิทยานิพนธ์หลักสูตร

นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันัญญา แก้วแก้วปาน. (2560). “สัมพันธภาพครอบครัวกับปัญหาการกระทำความผิดในวัยรุ่น.” Veridian

E-Journal Silpakorn University ปีที่ 10, ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน): 361-371.

วัยรุ่นคืออะไร. (2560). เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560 เข้าถึงได้จาก

<http://www.thaigoodview.com/library/contest2553/type2/health04/03/page2.html>

ศิริรัตน์ แอดสกุล. (2540). ครอบครัว: สารน่ารู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัชย์ อินทรประเสริฐ, แสงชัย พงษ์พันธ์ และ จิตติมา มโนมัย. (2543). อนามัยเจริญพันธุ์ในประเทศไทย :

สิ่งท้าทายและความคาดหวังในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่. (2551). เพศศึกษาสำหรับ

พ่อแม่ลูกวัยรุ่น. เชียงใหม่.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. (2559). เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

http://rh.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=86

อัมพร เบญจพลพิทักษ์. (2551). เพศศึกษาสำหรับพ่อแม่ลูกวัยรุ่น. เข้าถึงเมื่อ 24 เมษายน 2560. เข้าถึงได้

จาก <http://wangmuangnfe.com/textbook/ws02006.pdf>